

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA

*„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KONIŃSKIEGO
NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2028”*

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Inwestycje uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” charakteryzują się dużym stopniem ogólności. POŚ w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach interwencji w celu poprawy stanu wybranych komponentów środowiska, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewnym natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w prognozie oddziaływania na środowisko, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu).

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Celem realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” jest poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu. Należy zaznaczyć, iż odstępienie od wdrażania zapisów projektu przedmiotowego programu będzie oznaczać odstępienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany projekt programu (kompleksowa ochrona poszczególnych komponentów środowiska), należy uznać, iż środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania (zadania) zaproponowane do realizacji w projekcie.

Brak realizacji zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wpłynie jednoznacznie negatywnie na środowisko poprzez pogorszenie stanu wszystkich jego komponentów – wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb, zasobów geologicznych oraz zasobów przyrodniczych.

Wszystkie działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe. Jednak część zadań uwzględnionych w Programie (jedynie na etapie ich budowy/realizacji) może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne. Należy zaznaczyć, iż konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o określone dane projektowe i lokalizacyjne na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych (konkretnych) inwestycji. Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w jak najmniejszym stopniu pogorszyło ono stan środowiska (lub żeby negatywne oddziaływania w ogóle nie wystąpiły). Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe. Zadania uwzględnione w POŚ realizowane będą w zdecydowanej większości na obszarach już zurbanizowanych (przekształconych antropogenicznie), w związku z czym ich negatywne oddziaływanie na zasoby przyrodnicze (faunę, florę, różnorodność biologiczną) będzie znacznie ograniczone (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu).

Z uwagi na ogólny sposób formułowania w projekcie Programu ustaleń dotyczących planowanych kierunków działań, bez wskazania ich zakresu i szczegółowej lokalizacji, w tym położenia względem cennych obiektów przyrodniczych, należy stwierdzić, iż w analizowanym dokumencie brak jest danych, które wskazywałyby, że realizacja jego ustaleń spowoduje znaczące oddziaływanie na obiekty chronione. Należy mieć także na względzie, że jest to dokument o charakterze strategicznym, który nie przesądza o technologii stosowanej w trakcie realizacji inwestycji, a potem ich funkcjonowaniu, a także fakt, iż jak już wcześniej wspomniano działania inwestycyjne, stanowiące przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, będą musiały przechodzić odrębne postępowania dotyczące oceny oddziaływania na środowisko. Dodatkowo wyznaczone zadania nie są sprzeczne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody. W szczególności POŚ nie wyznacza do realizacji zadań, które zostały uznane za zakazane w stosunku do istniejących na terenie powiatu form ochrony przyrody.

Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w piśmie znak: DN-NS.9011.344.2021 z dnia 19 lipca 2021 r. zaopiniował pozytywnie projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, nie przedstawiając żadnych uwag.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w piśmie znak: WOO-III.410.459.2021.PW.1 z dnia 5 sierpnia 2021 r. zaopiniował pozytywnie projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W toku postępowania RDOŚ przeanalizował zgodność ustaleń projektu dokumentu z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz czy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje wymienione w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Na podstawie zgromadzonych materiałów Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zaopiniował pozytywnie ww. projekt dokumentu wraz z prognozą. Jednocześnie podczas ww. analizy stwierdził uchybienia, niemające wpływu na końcową opinię, jednakże, zdaniem Regionalnego Dyrektora wymagające rozważenia przez organ opracowujący projekt dokumentu. Wskazane uchybienia/uwagi przedstawiają się następująco:

1. *W projekcie Programu ujęto m.in. następujące zadania „Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych”, „Modernizacja i konserwacja wałów przeciwpowodziowych”, „Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych”. Realizacja inwestycji zmierzających do odbudowy stosunków wodnych w rejonach prowadzonej działalności górniczej przez ZE PAK S.A. (szybsza wodna rekultywacja nieczynnych odkrywek węgla brunatnego, odbudowa zasobów wodnych i stanu hydrologicznego rz. Warcicy, itp.)” oraz „Zwiększenie retencji obszaru powiatu*

(tworzenie nowych zadrzewień i zalesień budowa obiektów małej retencji, utrzymanie i rozwój terenów zieleni, rozwój retencji przydomowej). Przedstawiona w prognozie ocena przewidywanego oddziaływania ww. zadań na poszczególne komponenty środowiska jest niewystarczająca. W związku z tym proszę uzupełnić prognozę w tym zakresie i zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy ooś w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska Prognoza powinna przedstawiać analizę potencjalnych oddziaływań realizacji ww. zadań w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy W przypadku stwierdzenia braku znaczących oddziaływań na wybrane komponenty środowiska prognoza winna zawierać taką informację wraz z odpowiednim uzasadnieniem. Przy czym informuję, że w przypadkach, gdy organ opracowujący projekt dokumentu nie posiada szczegółowych informacji na temat planowanych na danym obszarze przedsięwzięć (m.in. ich parametrów technicznych), ocena oddziaływania na środowisko powinna mieć charakter prognostyczny, wskazywać możliwe do wystąpienia oddziaływania, uwzględniając różne warianty realizacji przedsięwzięcia, przede wszystkim najbardziej niekorzystne dla środowiska. Pomocne w takiej sytuacji może być korzystanie z informacji dotyczących inwestycji o podobnym charakterze i skali [R Bednarek (red.), *Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym*. Poznań 2012 s. 50]. Ponadto, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy ooś w prognozie proszę przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Programu

2. W rozdziale 4.1 na str. 21 prognozy określając aktualny stan jakości powietrza w strefie, do której należy powiat koniński, proszę odnieść się do opublikowanej na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2020”, z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia oraz z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, mając na uwadze art. 52 ust 1 ustawy. Odpowiednie informacje proszę również zawrzeć w projekcie Programu.
3. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy ooś w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić sposoby, w jakich cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu wskazane w rozdziale 3 na str. 11-13 prognozy zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu dokumentu. W prognozie proszę przywołać konkretne ustalenia projektu Programu zapewniające realizację poszczególnych celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.
4. Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę uwzględnić w rozdziale 1 prognozy zatytułowanym „Streszczenie”.

Odniesienie się do ww. uwag/uchybień przekazanych przez RDOŚ:

1. Uwaga nieuwzględniona (UZASADNIENIE: Przeprowadzona w prognozie ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko dla wymienionych zadań została wykonana analogicznie tj. na takim samym stopniu szczegółowości, jak dla pozostałych zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska. Przeprowadzona ocena w opinii autora jest dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz diagnozuje najważniejsze potencjalne oddziaływania środowiskowe dla wymienionych zadań. Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zadań. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziomą szczegółowość prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu oraz zasięgu przestrzennego jakiego dotyczy.
2. Uwaga uwzględniona w pełnym zakresie.
3. Uwaga uwzględniona w pełnym zakresie.
4. Uwaga nieuwzględniona (UZASADNIENIE: wprowadzone zmiany nie wymagały wprowadzania zmian w „Streszczeniu” prognozy).

Zgłoszone uwagi i wnioski

W procedurze opracowywania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” zapewniono udział społeczeństwa poprzez wyłożenie projektu dokumentu do publicznego wglądu na okres 21-dni z możliwością składania uwag i wniosków.

W trakcie konsultacji społecznych (wyłożenia projektu dokumentu do publicznego wglądu) nie wniesiono żadnych uwag oraz wniosków w przedmiotowym postępowaniu.

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Realizacja ustaleń „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” nie będzie powodować oddziaływań transgranicznych. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach POŚ ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg miejscowy.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Niniejszy obowiązek realizowany będzie przez Zarząd Powiatu Konińskiego poprzez sporządzanie co 2 lata raportów z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego”. Celem sporządzania raportów jest ocena realizacji zadań wskazanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, w tym m.in. określenie stanu oraz tendencji zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu. Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu obejmować będzie wszystkie komponenty środowiska, takie jak: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Autor podsumowania:

Wojciech Pająk

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk

Os. Leśne 7B/121, 62-028 Koziegłowy

tel. 720 756 763

e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl